

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
VI. volebné obdobie

**Pozmeňujúci návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľudovíta KANÍKA k
vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z.
o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších
predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 362)**

K čl. I

1. Za bod 132. sa dopĺňa nový bod 133.:

133. Za § 50k sa dopĺňa nový § 50l, ktorý znie:

„§ 50l

**Príspevok na uplatnenie sa uchádzačov o zamestnanie - mladých dospelých - ktorým
bolo ukončené poskytovanie starostlivosti v detskom domove**

(1) Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi podľa odseku 2, ktorý prijme do pracovného pomeru mladého dospelého, ktorému bolo ukončené poskytovanie starostlivosti v detskom domove (ďalej len „mladý dospelý“), vedeného v evidenciu uchádzačov o zamestnanie, ak pracovný pomer je dohodnutý najmenej na 1 rok.

(2) Za zamestnávateľa sa na účely tohto ustanovenia považuje

- a) právnická osoba, ktorá je obcou, samosprávnym krajom, združením obcí, združením samosprávnych krajov podľa osobitného predpisu⁵³⁾ a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo samosprávny kraj,
- b) právnická alebo fyzická osoby pôsobiaca na trhu práce najmenej 1 rok a zamestnáva najmenej jedného zamestnanca.

(3) Príspevok sa poskytuje mesačne počas prvého roku doby trvania pracovného pomeru vo výške sumy odvodov zamestnávateľa, najviac vo výške 150 € mesačne.

(4) Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa mladý dospelý zamestná, ak o tento príspevok zamestnávateľ písomne požiada.

(5) Zamestnávateľ nemôže zamestnanca, na ktorého zamestnávanie sa mu poskytuje príspevok, dočasne prideliť na výkon práce k užívateľskému zamestnávateľovi.³⁵⁾

Dopĺňa sa nový článok VI

⁵³⁾ §20f Občianskeho zákonníka

Čl. VI

Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení 330/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 215/2008 Z. z., zákona č. 466/2008 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 466/2008 Z. z., zákona č. 466/2008 Z. z., zákona č. 180/2011 Z. z., zákona č. 180/2011 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 69 ods. 1 sa v poslednej vete vypúšťajú slová „osamostatnenia sa.“ a nahrádzajú sa slovami „zamestnania sa, formou príspevku na uplatnenie sa uchádzačov o zamestnanie - mladých dospelých - ktorým bolo ukončené poskytovanie starostlivosti v detskom domove podľa osobitného predpisu xy, slúžiaceho na úhradu odvodov zamestnávateľa, vzťahujúcich sa na pracovné miesto, pre mladého dospelého.“
2. § 69 ods. 2 znie:

„(2) Príspevok na uľahčenie zamestnania sa mladého dospelého poskytuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom miestne príslušného úradu, v ktorého obvode sa mladý dospelý zamestnal. Poskytuje ho zamestnávateľovi mladého dospelého na základe žiadosti zamestnávateľa podľa osobitného predpisu⁴³⁾.“

3. § 69 ods. 3 znie:

„(3) Príspevok na uľahčenie zamestnania sa mladého dospelého sa poskytuje najviac vo výške 15-násobku sumy životného minima podľa osobitného predpisu⁴²⁾ a poskytne sa tak, že detský domov prevedie 80 % sumy príspevku na osobitnom účte mladého dospelého podľa § 65 ods. 8) tohto zákona Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny a 20 % vyplatí v peňažnej forme mladému dospelému ku dňu jeho odchodu z detského domova.“

4. V § 69 ods. 4 sa v prvej vete vypúšťajú slová „osamostatnenia sa“ a nahrádzajú sa slovami „zamestnania sa“.

Odôvodnenie

K čl. I a VI

Ročne opustí brány detského domova cca po 1-2 MD v 18/19 rokoch veku, len mizivé percento 25 ročných, vysokoškolsky vzdelaných MD. Mnohí z nich boli prijatí do zariadenia už v útlom veku a do dosiahnutia veku plnoletosti sa im nepodarilo zabezpečiť náhradnú formu rodinnej starostlivosti. Týmto deťom je poskytovaná v zariadení celodenná starostlivosť pobytovou formou, prípadne v profesionálnych rodinách. Štát na túto starostlivosť poskytuje priemerne cca 9 tis. – 10 707 Eur na dieťa ročne, nezanedbateľný je aj fakt úsilia a kvantity náročnej práce personálu zariadenia venovaný týmto deťom počas ich pobytu v zariadení. Aj napriek týmto faktom, väčšina MD opúšťa brány zariadenia a nie je pripravená na

⁴³⁾ § 50l zákona č. 5/2004 Z.z

samostatný život a neuvedomuje si zodpovednosť za svoje konanie. Poukazujeme na fakt, že cca 88 -89% detí v detských domovoch tvoria deti z marginalizovaných skupín. Je potrebné tiež poukázať na to, že ročne opúšťajú detské domovy rôzne typy osobností MD. Pri odchode z detského domova dostáva MD príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa MD, čo predstavuje výšku 15x sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, v súč. 1332,3 Eur, čo je v mnohých prípadoch motivujúce práve pre blízkych dieťaťa, ktorí sa paradoxne odrazu začnú zaujímať o jeho osobu a prejavia vôľu prijať ho medzi seba. Časť MD opúšťajúcich detský domov rieši tak svoju situáciu návratom ku svojej biologickej rodine a ľahko sa dokáže prispôbiť spôsobu života svojich blízkych.

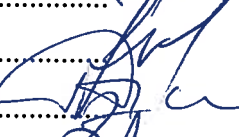

Tento jednorazový finančný príspevok je zneužívaný, a práve presadením tohto nástroja v legislatíve dostávajú MD reálnu šancu uplatniť sa na trhu práce, čo z pohľadu systémového riešenia danej problematiky je výrazne dôležitejšie ako poskytnutie len jednorazového príspevku, ktorý veľmi ľahko a nezodpovedne utratia a ostávajú bez finančných, ako aj iných prostriedkov potrebných pre ďalší život. Časť z nich sa nemá kam vrátiť, oporu hľadá ešte v opúšťajúcom zariadení, niektorí sa púšťajú do života strmhľav a stávajú sa klientmi zariadení, v ktorých sa poskytujú služby pre neprispôsobivých občanov-bezdomovcov, prípadne vedú záhaľčivý spôsob života bez pomoci rodiny, miest, obcí, tretieho sektora. MD sa teda veľakrát dostávajú do reality bez spoločenských zručností potrebných k osamostatneniu sa. Stávajú sa prijímateľmi sociálnych služieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania), poberateľmi dávok v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v HN, jednotlivec ročne vo výške 750 Eur – 1 506,84 Eur/výkon aktivačných prác/.

Takto MD strácajú svoju doterajšiu vybudovanú identitu a ich status je kvalitatívne znižovaný. V pomerne krátkom období je snaha štátu vytvoriť z dieťaťa plnohodnotne fungujúcu osobnosť v reálnom živote zmarená. Aj vzdelanie, ktoré im snahou zariadenia bolo poskytnuté, vyjde navnivoč, z MD sa stávajú dlhodobo nezamestnaní, odkázaní na pomoc zo strany štátu. Len zanedbateľné percento odchádzajúcich MD sa plnohodnotne začlení do života, má strechu nad hlavou, zamestnanie, stabilný príjem, prípadne založenú rodinu.

Z uvedeného je zrejmé, že túto cieľovú skupinu je možné považovať za štátom nedoriešenú, rizikovú z hľadiska fungovania v spoločnosti, ktorá je a ostáva pre štát výrazne zaťažujúca. Z praxe, je tiež potrebné upozorniť na fakt, že v rokoch 2012 – 2016 opustí brány detských domovov vysoký počet MD, vzhľadom na vysoké počty detí žijúcich v súčasnom období v detských domovoch narodených v rokoch 1992, 1993 – 1997.

Opatrenie, ktoré navrhujem je preventívneho charakteru a snažím sa ním zamedziť zvýšenému nebezpečenstvu kriminality tejto cieľovej skupiny uchádzačov o zamestnanie.

Javí sa omnoho účelnejšie nasmerovať tieto finančné prostriedky na podporu zamestnania MD tým, že sa vytvorí príspevok pre zamestnávateľa, ktorý zamestná MD. Naakumulované finančné prostriedky sa z 80 % prevedú na účet Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a poslúžia na krytie nákladov spojených s výplatom daného príspevku. V hotovosti sa mladému dospelému vyplatí 20 % usporenej čiastky.

1. LUDO ZAVIK
2. LUCIA ŽITNANČA
3. IVAN MIKLÓS
4. JURAJ DROBA
5. Igor Habuic
6. EVA HORVÁTHOVÁ
7. IVAN PETANEC
8. ALOJZ PRIDAL
9. JANA ŽITNANČA
10. Richard Váskiba
11. BRANISLAV ŠKRIPEK
12. Anja'd BUDET
13. FRANTIŠEK ŠEBEJ
14. ANDREJ HENCŇAN
15. VILLOTOR NOVOTNÝ
16. Stefan kyffu